

Reactie op wetsvoorstel van school naar duurzaam werk namens;

MBO (Graafschap College, contactschool)	Dianne Kortschot, manager Loopbaanplein Eline Derks, vsv-coördinator
PRO-VSO	Sandra Reimes, netwerkcoördinator Achterhoek
Arbeidsmarktregio Achterhoek	Petra Helming, programmacoördinator Marie-Susan van de Munnik en Sjoerd Hendrix, coördinatoren Actieplan Achterhoekse jongeren
Doorstroompunt Achterhoek	Jet Philipsen, coördinator

Onderwerp: Gezamenlijke Reactie op het Wetsvoorstel "Van School naar Duurzaam Werk"

In de Achterhoek werken gemeenten, scholen, arbeidsmarktregio, doorstroompunt en andere werk gerelateerde partijen en partners uit het sociaal domein al samen om optimale ontwikkelingskansen voor jongeren te realiseren. Om die reden ontvangt u van ons een gezamenlijke reactie op het wetsvoorstel.

Dit wetsvoorstel biedt ons kansen om in de toekomst verder te bouwen aan brede ontwikkelingsmogelijkheden voor jongeren in onderwijs en arbeid in onze regio. De hoofdlijnen van de wet sluiten goed aan bij de ontwikkelingen en samenwerking die we de afgelopen jaren in de Achterhoek hebben opgebouwd.

We vinden het positief dat pro en vso scholen en leerlingen een plek hebben gekregen in dit wetsvoorstel. Ook waarderen we de inzet om belemmeringen uit de AVG aan te pakken.

Het wetsvoorstel heeft echter aspecten die zorgen en vragen bij ons oproepen. Deze willen wij ter overweging aan de wetgevers meegeven:

1. Kan-Bepalingen: taken, verantwoordelijkheden en verplichtingen:

Het valt op dat het wetsvoorstel veel kan-bepalingen bevat. We zouden graag zien dat taken, verantwoordelijkheden en verplichtingen van de diverse partijen duidelijker worden omschreven om vrijblijvendheid te voorkomen.

2. Verdeling van middelen: taken, verantwoordelijkheden en verplichtingen:

Het lijkt erop alsof middelen voor de uitvoering van deze wet naar diverse partijen gaat. Dit roept vragen op, met name in relatie tot de onder punt 1 genoemde 'kan' bepalingen. Partijen 'kunnen' dus dingen doen, krijgen hier middelen voor maar daar hangen dus geen verplichtingen aan? Vooral wanneer middelen ongeoormerkt in lumpsum worden verstrekt is er een risico dat dit niet besteedt gaat worden aan uitvoering van dit wetsvoorstel. De verschillende vormen van financiering (specifieke uitkering, decentralisatie uitkering, subsidie, lumpsum) hebben ook verschillende verantwoording verplichtingen wat een drempel kan zijn voor samenwerking en cofinanciering. Bovendien geeft het regio's geen beweegruimte om de middelen te investeren daar waar nodig. Ten slotte is het niet duidelijk wat de verdeelsleutel is van de beschikbaar te stellen middelen. Dit maakt het voor zowel scholen, doorstroompunten, arbeidsmarktregio's en gemeenten onmogelijk om een goede inschatting te maken of de eisen en mogelijkheden in de wet daadwerkelijk uitvoerbaar zijn met de beschikbare financiële middelen. Wij pleiten voor duidelijkheid over verdeling van de budgetten per regio voor verdere behandeling van het wetsvoorstel.

3. Gevolgen verhogen leeftijd:

De Doorstroompunten hebben nu geen toegang tot gegevens van de doelgroep tot 27 jaar, dit maakt het lastig een inschatting te maken over de benodigde formatie. We hebben onvoldoende zicht op de

ondersteuningsbehoefte van deze nieuwe groep. Het zou helpen als partijen al eerder gegevens over de groep van 23 tot 27 jaar zouden kunnen uitwisselen. Ook dit maakt, in relatie tot punt 3 het lastig de uitvoerbaarheid van de wet in te kunnen schatten.

4. Onduidelijkheid over begeleiding bij overstappen:

Het is momenteel niet helder wie verantwoordelijk is voor de begeleiding van de jongere wanneer zij in een overstap/overgangperiode zitten. Loopt de nazorg door van de aanleverende partij (meestal de school, bijvoorbeeld pro) of vervalt deze wanneer een jongere een overstap maakt en neemt de nieuwe partij de begeleiding over (bijvoorbeeld mbo of sociale dienst)? En in het verlengde hiervan: Wie houdt regie, ook als er meerdere partijen bij de ondersteuning aan de jongere betrokken zijn?

5. Preventieve inzet en rol voortgezet onderwijs:

We missen een focus op preventie van schooluitval, zoals verbeterde loopbaanoriëntatie en -begeleiding op het voortgezet onderwijs. Rol van het voortgezet onderwijs in dit wetsvoorstel wordt in zijn algemeenheid gemist. Zij leggen echter de basis voor een succesvolle (school)loopbaan van jongeren.

6. Nazorg voor PRO en VSO Leerlingen:

We merken op dat nazorg voor PRO en VSO leerlingen momenteel alleen verplicht is als een leerling of zijn/haar ouders er expliciet om vragen. Wanneer nazorg verplicht wordt voor alle leerlingen en een meer proactieve rol van de pro-vso scholen wordt verwacht is daarvoor extra capaciteit nodig. We verwachten dat de middelen die voor pro-vso beschikbaar zijn gesteld niet voldoende zullen zijn.

7. Uitgebreidere begeleiding voor MBO op niveau 3 en 4:

De definitie van jongeren in kwetsbare positie wordt te beperkt toegepast. Het is een gemiste kans dat begeleiding zich voornamelijk richt op entree, niveau 2 en vavo, terwijl voortijdige uitval ook op niveau 3 en 4 voorkomt. Het volume van uitval zit daar en daarmee zit er dus ook een kwetsbare doelgroep op mbo 3 en 4. Hier is nu onvoldoende aandacht voor in de nieuwe wet. Wij pleiten voor een definitie van jongeren in een kwetsbare positie ongeacht het opleidingsniveau. Professionals in de uitvoering zijn uitstekend in staat om te beoordelen of een jongere wel of geen begeleiding nodig heeft.

8. Definitie van leerwerktrajecten :

We pleiten voor een vormvrije definitie van "leerwerktraject" of beter nog "werkleertraject" zodat regio's flexibiliteit hebben in de inrichting van trajecten met de focus op werk, waarin arbeid en onderwijs gecombineerd kunnen worden, en er maatwerk kan worden geleverd. Wij vragen ons af of de wet ook ruimte geeft voor inzet op ontwikkeling via (arbeidsmatige) dagbesteding in een leerwerktraject.

9. Rol van Doorstroompunten bij de route naar arbeid:

We stellen de rol van doorstroompunten in de begeleiding naar werk ter discussie en vragen ons af of andere partijen, zoals samenwerkingspartners in de arbeidsmarktregio's (sociale diensten en werkgeversvertegenwoordigers), geschikter zijn voor het uitvoeren van deze dienstverlening. Wanneer de doelgroep in leeftijd van 23 naar 27 gaat lijkt het logisch partijen in te zetten die al ervaring hebben met die doelgroep en de route naar arbeid.

10. Rol werkgevers:

Werkgevers zouden actiever betrokken moeten worden en een duidelijke taak en rol moeten krijgen in dit wetsvoorstel. Van hen mag ook verwacht worden dat zij investeren in de ontwikkeling van jonge werknemers bijvoorbeeld in de vorm van leertrajecten. Met name in sectoren waar sprake is van groenpluk en werkgevers jongeren zonder startkwalificatie naar werk trekken. Welk ontwikkel perspectief kunnen zij jongeren bieden naar *duurzaam* werk. Voor werkgevers zijn jongeren een

belangrijk arbeidspotentieel om de nog altijd toenemende vraag naar gekwalificeerde arbeidskrachten te vervullen.

11. Rol van de jongeren

Wij missen naast de werkgever ook de rol van de jongeren. Wat mogen zij verwachten? Wat is hun rol en betrokkenheid in voorbereiding en uitvoering van de wet en de samenwerking in de regio's. Graag zien wij een nadrukkelijke rol voor jongeren in dit proces. Dit ook in relatie met wet verbeteren rechtspositie mbo-student.

12. Overgangsdokument:

De wet stelt dat de ondersteuningsbehoefte van de jongeren centraal moet staan. Daarom pleiten wij er voor een overgangsdokument (reeds verplicht voor overdracht vanuit het VSO) niet alleen voor gediplomeerde jongeren, maar ook voor niet-gediplomeerde jongeren verplicht te stellen, of te zorgen dat deze overdracht een verplichting is in processen / systemen.

13. Relatie met wetsvoorstel 'verbetering aansluiting beroepsonderwijs-arbeidsmarkt:

Behalve het wetsvoorstel van school naar duurzaam werk , is er ook een wetsvoorstel met internetconsultatie 'Wet verbetering aansluiting beroepsonderwijs- arbeidsmarkt'. Hoe zorgen wij ervoor dat de wetten elkaar aanvullen en versterken?

14. Naamgeving van regionale programma:

Wanneer de arbeidsmarktregio, naast het doorstroompunt, een nadrukkelijke verantwoordelijkheid krijgt bij de opstelling van het regionale vsv-programma pleiten wij voor een andere naam die deze gezamenlijke verantwoordelijkheid beter dekt. Bijvoorbeeld 'regionaal programma van school naar werk.'

15. Gegevensuitwisseling:

Het is teleurstellend dat kritieke informatie, zoals dagbesteding, niet uitgewisseld kan worden tussen het sociale domein en bijvoorbeeld doorstroompunt. Er zijn genoeg jongeren in begeleid wonen die een wens hebben te participeren in onderwijs of arbeid maar daar nu nauwelijks mogelijkheden voor hebben. Samenwerking op dit terrein biedt onbenutte kansen het zou mooi zijn als dit beter gefaciliteerd wordt.

16. Brede bestuurlijke betrokkenheid:

We vinden dat lokale en regionale bestuurlijke betrokkenheid over brede beleidsterreinen van onderwijs, arbeid én zorg moet strekken. Ontwikkelingskansen verbeteren vraagt ook nadrukkelijke link met het sociale domein en zorg.